

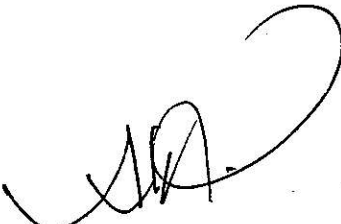
ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 14.12.2006
Sayı : 1386

2/911
28425-64779

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.16/11/2006

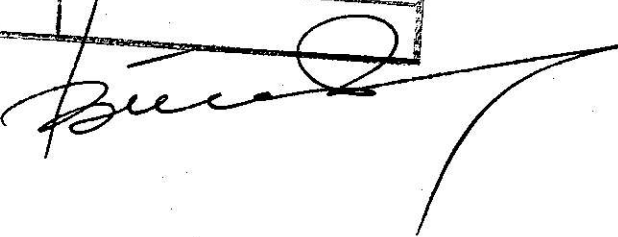

Ali Rıza ALABOYUN
Aksaray Milletvekili

Ahmet YAŞAR
Aksaray Milletvekili

Faruk ÇELİK
Bursa Milletvekili
AK Parti Grup Başkanvekili

Ruhi AÇIKGÖZ
Aksaray Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
T.C. Komisyon	- Adalet - Plan ve Bütçe
19/11/06	
Tarih: 17.12.2006	Sayı: 2/911
Md. Y. N. N. N.	Md. Y. N. N. N.
Başkan	

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi, 10/07/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesi büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektedir.

Buna göre birleşme, katılma veya Geçici 2 nci madde gereğince büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin yürütmekte olduğu su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, otogar, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerinin, büyükşehir belediyesince yapılacağı ve bu hizmetlerin devrinden dolayı genel bütçe vergi gelirlerinden nüfus esasına dayanan aktarılan payın büyükşehir belediyelerine aktarılacağı öngörülmüştür. Ancak devre ilişkin esaslar söz konusu düzenlemede öngörülmediği için bazı yerlerde hizmette aksamalar meydana gelmektedir.

Ayrıca Geçici 2 nci madde gereğince büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin, gerek 1580 sayılı gerekse 5393 sayılı Belediye Kanunları çerçevesinde yürütülmekte olan toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinin gerçek veya tüzel kişilere yaptırılmasından kaynaklanan ruhsat, imtiyaz ve kira sözleşmesine dayanan hak ve yetkiler ile süre konusunda ortaya birtakım tereddütler çıkmakta, zaman zaman belediyeler ile üçüncü şahıslar arasında, Kanunlardan kaynaklanan ve yargıya kadar giden hukuki anlaşmazlıklar ortaya çıkmaktadır. Bundan dolayı toplu taşıma ve ulaşım alanında hizmet aksamaları yaşanarak, vatandaşlar mağdur olmaktadır.

Diğer taraftan 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 8 inci ve 11 inci maddeleri gereği, birleşme, katılma veya genel imar düzeni veya temel alt yapı hizmetlerinin zorunlu kılması gerekçesiyle tüzel kişilikleri sona erecek belediye ve köylerin; söz konusu Kanunun 12 nci maddesi hükmü çerçevesinde, tüzel kişiliklerinin ilk mahalli idare seçimlerine kadar devam edecek olması, bu birimlerin organlarının sahip olduğu yetkilerin o tarihe kadar kullanacağı sonucunu doğurmaktadır.

Kanunun bu düzenlemesi, geçici de olsa bu süre içinde her türlü konuda yetkili olacak olan birimlerin, tüzel kişiliklerinin kaldırılmasının gerekçesi olan sebepler göz ardı edilerek ileriye dönük alt yapı ve imar bütünlüğü bozacak kararların alınmasını, güncel rant düşüncesi ile sahip oldukları değerli taşınmazların elden çıkarılmasını veya çok uzun vadeli borçlanma yapılmasını engelleyen bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle tüzel kişiliği kalkacak olan bu yerlerde, Kanunun amaçladığı hizmetlerdeki etkinlik ve verimliliğin ortadan kalkmasına sebep olacak kararlar alınarak, kamu yararı göz ardı edilebilecektir.

Bir diğer husus, yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmaları altında, kırtasiyeciliği ve bürokrasiye en aza indirmek ve yerel otoritelere daha fazla yetki tanımak adına Belediye, İl Özel İdaresi ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunlarında yapılan yeni düzenlemelerle, umuma açık işyerleri de dahil olmak üzere tüm işyerlerinin ruhsatlandırılması belediye sınırları içersinde belediyelere, bu sınırlar dışında da il özel idarelerine bırakılmıştır. Bunun tek istisnası, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri çerçevesinde buralardan alınacak işyeri harçlarının ilgili mahalli idarelere aktarılacak üzere, bu bölgelerde bulunan işyerlerini ruhsatlandırmak yetkisi, bu yönetimlere bırakılmıştı.

Ancak daha sonra 5393 sayılı Belediye Kanununda 5538 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler de, Belediye Kanunu kapsamı dışında bırakılmış, bu işyerlerinin ruhsatlarının kim tarafından verileceği belirtilmemiştir. Kanun teklifi ile getirilen düzenlemede bu boşluk giderilerek, buralarda bulunan işyerlerinin ruhsatlarının il özel idareler tarafından verileceği hükme bağlanmaktadır.

26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli Idare Birlikleri Kanununda, mahalli idare birliklerinin ve özellikle köylere hizmet götürme birliklerinin yapacakları ihalelere ilişkin olmak üzere ihale yasakları hakkında bir düzenleme bulunmamaktadır. Uygulamada bu konu büyük sıkıntılara sebep olmakta, Kanunun boşluğundan yararlanılarak haksız uygulamalara sebebiyet verilmektedir. Getirilen düzenleme ile ihale yasaklamaları ile ilgili mahalli idare birliklerinin ihaleleri konusunda suçların cezasız kalması önlenmiş ve diğer kamu kurumlarınca verilen yasaklama işlemlerine benzer şekilde işlem yapılması amaçlanmıştır.

Bu nedenle getirilen bu teklif ile hizmetlerde meydana gelen aksamalar, boşluklar ve tereddütler giderilmekte, kanunlardan kaynaklanan müktesep haklar korunmakta ve ileriye dönük telafisi mümkün olmayan kararların alınması engellenerek hizmetlerin yürütülmesi açısından ortaya çıkan kargaşa önlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile, 5216 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesi gereği veya birleşme ve katılma sonucu büyükşehir sınırlarına dahil olan belediyelerin yürütmekte oldukları ve kanun gereği büyükşehir belediyesinin yetki ve görev alanına giren hizmetlerin devrinden dolayı meydana gelen tereddütler giderilmektedir.

Ayrıca bu belediyelerin gerek 1580 sayılı gerekse 5393 sayılı Belediye Kanunları çerçevesinde yürütmekte oldukları toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinin gerçek veya tüzel kişilere yaptırılmasından kaynaklanan ruhsat, imtiyaz ve kira sözleşmesine dayanan hak ve yetkileri ile süre konusunda ortaya çıkan hukuki boşlukların giderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Bu düzenleme ile, ilk mahalli idare seçimlerine kadar her türlü konuda yetkili olacak olan birimlerin, kamu yararını göz ardı ederek ileriye dönük alt yapı ve imar bütünlüğü bozacak kararlar alması, sahip olduğu rant değeri yüksek taşınmazları satması ve çok uzun vadeli borçlanma yapması engellenerek, hizmetlerdeki etkinlik ve verimliliğin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Bu madde ile getirilen düzenlemede, mahalli idare birlikleri tarafından açılan ihalelere katılan isteklilerin suç oluşturan davranışlarına uygulanacak müeyyideler ihdas edilmiştir. Madde dahilinde yapılan düzenlemelerle diğer kamu kurumu ihalelerinde uygulanan işlemlere paralel işlemler öngörülerek işlenen suçun cezasız kalmaması amaçlanmıştır.

MADDE 4- 5538 sayılı Kanunla, sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesislerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı 5393 sayılı Belediye Kanunun kapsamı dışında bırakılmış, ancak bu işyerlerinin ruhsatlarının kim tarafından verileceği belirtilmemiştir. Bu madde ile getirilen düzenlemede, bu yerlerin ruhsatlarının il özel idareler tarafından verileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

**BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU, BELEDİYE KANUNU, İL ÖZEL İDARESİ
KANUNU VE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa EK MADDE 1'den sonra gelmek üzere aşağıdaki EK MADDE 2 eklenmiştir.

"EK MADDE 2- Birleşme, katılma veya geçici 2 nci madde gereğince büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin yürütmekte olduğu su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, otopark, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere bina, tesis, araç, gereç, taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım alacak ve borçları ile münhasıran bu hizmet alanlarında çalışmakta olan memur, sözleşmeli personel, daimi ve geçici işçiler, norm kadro sınırlamalarına bağlı olmaksızın büyükşehir belediyesine devredilir.

Büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin, kanunların verdiği yetkiye dayanarak yürütmekte oldukları toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinin, gerçek ve tüzel kişilere yaptırılması amacıyla verilen ruhsat, imtiyaz sözleşmesi ve ulaşım araçları kira sözleşmesi ruhsatta öngörülen süre ile sınırlı olmak şartıyla herhangi bir işleme gerek kalmaksızın büyükşehir belediyesi toplu taşıma ve ulaşım sistemine dâhil edilir.

Devredilen personelden norm kadro fazlası olanların kadroları büyükşehir belediyesinin norm kadrosuna eklenir.

Bu madde kapsamında yapılacak devir işlemleri, söz konusu belediyelerin temsiline imkân verecek şekilde valiliklerce teşekkül ettirilecek komisyonlarca yürütülür.

Daha önce yapılan devirler hariç olmak üzere, devir işlemleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlanır. Devir işlemleri kesinleşene kadar söz konusu hizmetler, ilgili belediyesince yürütülmeye devam olunur."

MADDE 2- (1) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 12 inci maddesine, ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve son fıkra bu fıkralara göre teselsül ettirilmiştir.

"Birleşme, katılma veya tüzel kişiliğinin kaldırılması sonucu, tüzel kişiliği ilk mahalli idare seçimlerine kadar devam edecek olan belediye ve köylerde, birleşme ve katılma işleminin gerçekleşmesi veya müşterek kararnamenin yayımlandığı tarihten itibaren; yeni nazım ve uygulama imar plânı yapılamaz; mevcut plânlarda yapılması gereken zorunlu değişiklik ve her türlü imar uygulaması katılınacak belediyenin uygun görüşü alınarak yapılır. Uygun görüş verilmeyen plan değişiklikleri yapılamaz.

Tüzel kişiliği sona erecek belediye ve köylerin taşınmazlarının satılması ile vadesi tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi aşan borçlanma yapılması, içişleri Bakanlığının onayına tabidir."

MADDE 3- (1) 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununa EK MADDE 1 olarak aşağıdaki EK MADDE eklenmiştir.

"İhalede yasaklama

EK MADDE 1- Mahalli idare birliği tarafından yapılan ihalelere katılanların aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunması yasaktır.

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

ç) İhalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif verilmesi.

d) Hakkında kamu ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verildiği halde ihaleye katılmak.

e) Taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmemek, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapmak veya işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak.

f) Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmamak ve sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçmek veya mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmemek.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından bir yıl süreyle bütün kamu ihalelerinden yasaklama kararı verilir. Yasaklama kararı, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespitinden sonra en fazla üç ay içerisinde alınır ve karar alındıktan sonra ilan edilmek üzere en geç bir ay içinde Resmi Gazeteye gönderilir ve Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Yasaklama kararlarına dair ilanlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek yasaklılar siciline eklenir. İhaleyi yapan mahalli idare birlikleri, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu en geç bir ay içerisinde İçişleri Bakanlığına bildirmekle yükümlüdür.

Bu maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulunanların bu fiil ve davranışları ihale safhasında vaki olmuşsa mahalli idare birlikleri tarafından o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi, yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı mahalli idare birliği tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.

Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında ikinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendinde yazılı fiil ve davranışlar, iş tamamlandıktan ve kabul işlemi yapıldıktan sonra tespit edilirse bunlar hakkında da bu maddenin ikinci fıkrasında öngörüldüğü şekilde yasaklama kararı verilir.

Yasaklamaya konu fiil veya davranışları Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden gerçek ve tüzel kişiler hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Suç duyurusu sonucunda açılan dava neticesinde hakkında ceza hükmolunanlara bu cezanın yanı sıra, İçişleri Bakanlığınca verilen yasaklama kararının bitiş tarihini izleyen günden itibaren uygulanmak şartıyla ilgili mahkemece iki yıldan az olmamak üzere üç yıla kadar bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bu fıkra gereğince ceza kovuşturması yapılarak kamu davası açılmasına karar verilenler, yargılama sonuna kadar kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılamazlar. Haklarında kamu davası açılmasına karar verilenler, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale

Kurumuna ve meslek sicillerine işlenmek üzere de ilgili meslek odalarına bildirilir. Kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlara ilişkin mahkeme kararları, Kamu İhale Kurumunca, bildirim izleyen onbeş gün içinde Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle duyurulur.

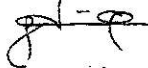
MADDE 4- (1) 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesislere işyeri açma ve çalışma ruhsatı il özel idareleri tarafından verilir.”

MADDE 5- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü